

Cieżki atak lotniczy na Londyn

Zniszczono 102 samoloty sowieckie. — Pierścień okrążający pod Nettuno posunął się naprzód

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 20. II. 1944.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Pod Krzywym Rogiem nieprzyjaciel wzmocił swój nacisk. Ataki jego przeprowadzane przez cały

dzień odparto w twardych zmieni-nych walkach i w różnych miejscach zahamowano głębsze włama-
nia.

Na zachód od Czerkass dalsze części oddzielnie walczącej grupy bojowej odzyskały kontakt z włas-

nyimi oddziałami wśród odparcia licznych nieprzyjacielskich kontrataków i mimo ciężkie warunki terenowe.

Pod Witebskiem wojska niemieckie w czasie od 2 do 16 lutego w zawziętych walkach oparły się naporowi ponad 50 dywizyj strzelców i licznym oddziałom pancernym bolszewików i w ten sposób w drugiej obecnie zakończonej bitwie odparły osiągnęły ponownie wielkie zwycięstwo obronne. Nieprzyjaciel poniósł najcięższe straty w ludziach i materiale wojennym. Lotnictwo niemieckie wspierało walki odparujące silnymi zespołami samolotów bojowych i myśliwców i zniszczyło w walkach powietrznych i przez artylerię przeciwlotniczą 102 samoloty czołgi i samoloty bojowe.

Między jeziorami Ilmeń i Pejpus oraz na obszarze pod Narwą również wczoraj odparto silne ataki nieprzyjacielskie wspierane przez czołgi i samoloty bojowe.

Na przyczółku desantowym Nettuno trwają nadal zacięte walki przy olbrzymim udziale artylerii, przy czym udało się krąg otaczający przemieścić naprzód na cztery

kilometry na południe od Aprilla. Nieprzyjacielskie kontrataki przeprowadzone przy poparciu czołgów odrzucono z powrotem wśród wysokich strat dla przeciwnika, wzięto jeńców i zdobycz.

Pod Cassino na miejsce rozbitych amerykańskich wojsk rzucił nieprzyjaciel do walki wojska hinduskie, które przez cały dzień nacieraly na blok wyżyny Cassino. Wszystkie ataki rozbito pociskami, kilka wylomów usunięto natychmiast kontruderzeniem. Niezliczeni zabici leżą przed niemieckimi stanowiskami. Dworzec kolejowy Cassino zmieniał kilkakrotnie posiadacza i ostatecznie pozostał w rękach niemieckich. Tam szczególnie się odznaczył pionier — zugsführer 211 pułku grenadierów, ciężko ranny feldwebel Hoffmann.

Na południe od zatoki Gaetańskiej wczoraj zatonął po eksplozji nieprzyjacielski krążownik.

Lotnictwo silnymi zespołami przeprowadziło ponownie ubiegłej nocy silny atak na Londyn. Przez masowe zrzućcenie bomb kruszacych i zapalających spowodowano wielkie pożary i spustoszenia na terenie miasta.

Rosenberg w Kraju Wschodnim

RYGA. (DNB). Minister Rzeszy dla zajętych obszarów wschodnich, Reichsleiter Rosenberg, złożył w tych dniach wizytę służbową w komisariacie Rzeszy Kraju Wschodniego. W Szawlach powitał go Reichskommissar, Gauleiter Lohse i Generalkommissar w Kownie dr. von Renteln. W rozmowie służbowej przy udziale miejscowych współpracowników omawiane były zagadnienia niemieckiego zarządu suwerennego. W towarzystwie ministra Rzeszy znajdował się pierwszy odznaczony brylantami do Krzyża marynarki wojennej, kapitan korwety Lueth, który na zaproszenie ministra Rzeszy przebywał jako gość w swoim rodzinnym mieście.

Punktem centralnym przepro-

wadzonych w Rydze rozmów służbowych była konferencja ze współpracownikami Reichskommissar'a. Reichsminister Rosenberg zabrał przy tym głos, dając zasadnicze wyjaśnienia. Wyraził on miejscowym władzom podziękowanie i uznanie za dokonania przez nie pracę i przedstawił nowe wytyczne w przyszłych pracach. Po południu minister Rzeszy przeprowadził rozmowę służbową z Generalkommissar'em w Rydze i z jego współpracownikami. Wieczorem minister znalazł sposobność do osobistej wymiany myśli z przedstawicielami administracji krajowej na Lotwie i z generalnym inspektorem lotewskiego legionu ochotniczej broni SS, generałem-porucznikiem Bangerskis'em.

Wytrzymują nawet ogień dział okrętowych

Zaciekle walki na przyczółku mostowym Nettuno

PK. Uplynęły już trzy tygodnie od chwili, kiedy Amerykanie i Angulcy wylądowali pod Nettuno i Anzio z zamiarem zdobycia Rzymu, zaatakowania niemieckich armii w południowych Włoszech odtętu i zakończenia w niszczyli kotle kampanii włoskiej. Powstałe wskutek tego lądowania walki po wielu dramatycznych fazach znajdują się w pełnym rozwinięciu, jednak doprowadziły one na całej linii do najcięższych rozczarowań dla nieprzyjaciela i przyczyniły do znajdującej się na przyczółku lądowania armii dotkliwe straty.

Od kilku dni niemiecka akcja okrażania posuwa się naprzód. Tu i tam gromią ciężkie ciosy ogniowe stanowiska Anglo-Amerykanów, niemiecka piechota wsparta przez czołgi przesuwa swą główną linię bojową kilometr po kilometrze w głąb przyczółka mostowego.

Już dnia 9 lutego miasto Aprilla, środkowy punkt zajętego przez nieprzyjaciela obszaru, zostało w ciężkich walkach zdobyte spowrotem w postaci kupy gruzów. Ponad trzecią część obszaru, zdobytego przez nieprzyjaciela w pierwszych dniach jego lądowania, zostało spowrotem zajęte.

Pod ciosami niemieckiej artylerii i broni pancernej został nieprzyjaciel znacznie wyczerpany i osłabiony. Zdobyte w materiały wojenne a przede wszystkim w jeńcach, wziętych do niewoli podczas niemieckich ataków, przybiera codziennie większe rozmiary.

Siła nieprzyjaciela spoczywa w niezwykłe licznej i różnorodnej artylerii. Strzela on całymi zespołami do poszczególnych grenadierów i łączników motocyklowych, których zauważył, tak, że ataki i ruchy oddziałów

odbywają się prawie tylko w nocy.

Huraganowym ogniem na miarę wojny światowej pokrywa nieprzyjacielska artyleria, wsparta ciężkim ogniem dział okrętowych, odcinki terenowe, na których zauważy się lub przy puszcza się, że znajduje się niemiecka główna linia. Jest to piekielna próba nerwów grenadierów, strzelców pancernych i pionierów, którzy przy takim gradzie pocisków, bez względu na straty trwają na swych stanowiskach. To, czego oni dokonali w tych zaciętych walkach z wyrafinowaną, zmasowaną an gloską machiną wojenną graniczy wprost z legendą.

Poprzez groby swoich kolegów idą wciąż naprzód z wzniosłym bohaterem duchem niemieccy żołnierze w piątym roku wojny — tak jak w pierwszym.

Jest rzeczą niewątpliwą, że warunki wojenne na południowym froncie, tak jak na przyczółku mostowym Nettuno, doszły do takiego zaostrenia, że za ledwie można je porównać z warunkami wielkich walk na Wschodzie. Tam, gdzie nieprzyjacielowi nie wystarczają masy artylerii, stosuje on swe silne lotnictwo.

Wojna we Włoszech stała się także dla przeciwnika zaciekle. Angulcy jak i Amerykanie wykazali swą wrażliwość na wściekłość ognia artylerii niemieckiej, która ich dręczy stale na tym samym obszarze. Całkowicie odurzeni i z okrzykiem „To jest samobójstwo!” uciekają oni z zasięgu działania niemieckich granatów, ażeby popaść do niemieckiej niewoli i uniknąć śmierci.

Napisał sprawozdawca wojenny dr. F. Meske.

Pierwsze wiadomości Reutera

SZTOKHOLM. (DNB). O ciężkim niemieckim ataku lotniczym na stolicę angielską służba wschodnia Reutera nadała następującą wiadomość:

„W pierwszych godzinach rannych soboty przedsięwzięli Niemcy, po wielkich nalotach w r. 1940/41, skoncentrowany atak lotniczy, celem wywołania pożarów w Londynie. Poprzez straszliwy ogień za-

porowy pierścienia obronnego miasta strzucili oni wielką ilość bomb kruszacych i zapalających. Alarm trwał mniej więcej ponad godzinę i w odpowiednim momencie w różnych kierunkach powstały pożary. Trafione w liczne budynki i w rannych godzinach oddziały ratownicze były jeszcze w akcji“.

Jak bombardowano klasztor Monte Cassino?

SZTOKHOLM. (DNB). Korespondent „United Press“, James Poper, podaje następujące zeznania naocznego świadka o zniszczeniu światowej sławy klasztoru Monte Cassino przez anglo-amerykańskie lotnictwo:

„Ze stanowiska obserwacyjne go znajdującego się ponad Cassino, w pobliżu którego, jak wiadomo, nie znajdował się ani jeden żołnierz niemiecki i ani jedno działo niemieckie, obserwowałem dzisiaj bombardowanie klasztoru Benedyktynów. Setki latających twierdz atakowało wierzchołek Monte Cassino cztery rema falami, i zruciły dokładnie o godz. 9 min. 30 przed południem ładunek bomb na klasztor.“

Było to nadzwyczaj ciężkie bombardowanie. Wielka ilość bomb ciężkiego kalibru, — którą to ilość określili obserwujący ze mną oficerowie na przeszło 20, — uderzyła w klasztor i zburzyła kopułę w leżącym po naszej stronie rogu. Zębate ruiny murów były wszystkim co pozostało. Liczne inne bomby eksplodowały poniżej klasztoru. Wiele z nich spadło nawet na amerykańskie pozycje, z których przeciw przedtem zostały wycofane niemieckie oddziały. Ani jeden granat niemieckiej obrony przeciwlotniczej nie eksplodował w odpowiedzi na bombardowanie. Także nie spostrzeżono śladów wystrzałów niemieckich dział przeciwlotniczych. Skoro odleciała czwarta fala latających twierdz, rozpoczęła amerykańska

artyleria silny ogień na klasztor. Można było wyraźnie widzieć, jak tuziny granatów uderzały w równych odstępach czasu. Po długim czasie przeniosły baterie swj ogień na południowe przedmieście miasta.

RZYM. (DNB). Jak się dowiadujemy ze rony naczelnego dowództwa sił zbrojnych, Amerykanie zapowiedzieli swoje ataki bombowe na klasztor Monte Cassino zebranym tam włoskim uchodźcom przed tym przy pomocy ulotek i wezwali ich do opuszczenia klasztoru.

Ponieważ jednak cały teren wokół klasztoru znajdował się pod ostrzałem ciężkiego ognia nieprzyjacielskiego, Włosi nie mieli możliwości przejść w bezpieczne miejsce. Mnisi i tłum liczący kilka tysięcy uchodźców nie wierzył też w atak, ponieważ w klasztorze nie było ani jednego niemieckiego żołnierza. Kiedy zbliżyli się amerykańskie bombowce, uchodźcy rozstali białe prześcieradła i obrusy, by w ten sposób lotnikom amerykańskim wskazać, że w klasztorze zgromadzeni byli jedynie bezbronnii uchodźcy. Mimo to lotnicy amerykańscy zruciły swe bomby, które w gęsto ściśnionym tłumie ludzkim znacznie wywołały straty. Trzeba się liczyć z tym, że co najmniej stu zakonników i uczniów zakonu Benedyktynów zostało zabitych lub ciężko rannych, liczba zaś zabitych i ciężko rannych uchodźców przekracza co najmniej cyf-

zę 600. Liczba osób ciężko rannych, w tej chwili jeszcze nie ustalona, jest znacznie wyższa.

RZYM. (DNB). Jak naczelnemu dowództwu sił zbrojnych zawiadania klasztoru Cassino był ostrzeliwany przez dalekonośne działa nieprzyjacielskie już pod czas walk koło Venafrò. Również i wtedy na terenie klasztoru nie było żadnych żołnierzy niemieckich. Klasztor ponadto całkowicie nie nadawał się do urzędowania w nim punktów obserwacyjnych, gdyż Monte Cassino nie leżało jeszcze wówczas w strefie bojowej. Naprzeciwnie góry klasztornej o wysokości 560 metrów znajdowało się kilka pasm górskich wysokich na 1000 i więcej metrów, tak że umieszczanie punktów obserwacyjnych w klasztorze Monte Cassino byłoby ze stanowiska militarnego kompletnym nonsensem. Mimo to dalekosiężne baterie kilkakrotnie ostrzeliwały klasztor.

RZYM. (DNB). Z klasztoru Cassino donoszą, że prawie wszystkie dzieła sztuki tego pomnika kultury zostały zniszczone.

Wyrzeźbiony przez Colliccio w r. 1696 chór, jak również rzeźby w zakrystii całkowicie spłonęły. Mozaiki, cztery obrazy Solimenna, zostały zniszczone Sklepienie kościoła klasztorowego rużno, wskutek czego uległy zniszczeniu freski Łukasza Gior dano. Także freski ponad drzwiami zostały zniszczone. Główne drzwi kościelne ze spiżu, na któ-

Nowe kłamstwo sowieckie

Bolszewikom nie udało się w żadnym wypadku zniszczyć niemieckiej grupy bojowej pod Czerkassami

BERLIN. (DNB). Sowiecka

agencja informacyjna od wielu dni podawała komunikaty o zniszczeniu okrążonej od dłuższego czasu niemieckiej grupy bojowej na zachód od Czerkass, a obecnie rozgłoszenia moskiewska wydała w tej sprawie długi komunikat urzędowy.

Jak stwierdza komunikat Naczelnego Dowództwa Sił Zbrojnych z piątku, niemiecka grupa bojowa otrzymała pomoc od niemieckich oddziałów szturmowych.

Nie udało się więc Sowietom dokonania zniszczenia niemieckiej grupy bojowej w żadnym wypadku.

Ogłoszenie sowieckiego komunikatu nastąpiło właśnie w tym czasie, w którym niemieckie oddziały szturmowe połączyły się z dotychczas okrążoną grupą, co cechuje zakłamanie urzędowej służby informacyjnej w Sowietach.

VIGO. (DNB). Na podstawie doniesienia z Buenos Aires, zostały zamknięte w ostatnim czasie liście stacje benzynowe w argentyńskiej stolicy i innych wielkich miastach kraju wobec braku benzyny. Należy się liczyć w krótkim czasie z dalszym ograniczeniem już i tak silnie ograniczonego przydziału benzyny.

Odprężona sytuacja na froncie wschodnim

BERLIN. Niemieckie sfery wojskowe określają na podstawie wczorajszych wydażeń bojowych sytuację na froncie wschodnim jako ulegającą dalszemu odprężeniu. Punkty ciężkości bitwy znajdowały się na odcinku Krzywy Róg—Nikopol i na zachód od Czerkass. Na froncie północnym walki nie wykraczały w dniu 16 lutego poza charakter działań lokalnych.

Sowiecka akcja zaczepna najbardziej intensywnie skoncentrowana była na rejon Krzywy Róg — Nikopol. Przeciwnik prowadził tutaj przy użyciu znacznych sił liczne ataki, które nie przyniosły mu jednakowoż żadnego sukcesu. Tam, gdzie udało mu się osiągnąć lokalne włamanie się, przystąpiły oddziały niemieckie do kontrata-

ków i przywróciły pierwotne położenie. Na północ stąd rejon na zachód od Czerkass i na wschód od Szaszkowa pozostawał nadal pod naciskiem niemieckiego ataku, który rozwija się pomyślnie. Sowiety stawiają tutaj zacięty opór, chcąc przeszkodzić w zamknięciu istniejącej tam luki we froncie. Lecz ani kontrataki sowieckie ani trudne warunki terenowe nie zdołały przeszkodzić dalszym zdobyciom terenowym wojsk niemieckich.

Na froncie północnym zaobserwować można ożywienie się sowieckiej działalności ofensywnej na odcinku Starej Russy na południe od jeziora Ilmen. Na tym odcinku odbyły się po raz 16. 2. lokalne jedynie działania bojowe.

„Trzecia wojna światowa“

Nad projektami przechwałkami i propagandowymi kłamstwami Anglo-Amerykanów, nad ich udawanym zadowoleniem z układów w Moskwie i Teheranie unosi się niepokój i obawa przed tym, co musi nastąpić po wysnionym przez nich, utopijnym zwycięstwie nad Niemcami. Słowo padło już dawno. Wendell Willkie, niewyrażnie za rysujący się kontrkandydat Roosevelta, ujął to w ten sposób: „Jeżeli nie zadowolimy Rosji Sowieckiej, będziemy mieli trzecią wojnę światową.“ Było to powiedziane w sensie otwartych lub milczących ustępstw, którym Roosevelt zaprzecza, zapewniając prasę, że w Teheranie „rzeczywiście nie omawiano nic poufnego“, a które codziennie potwierdzają prasa i dyplomacja strony nieprzyjacielskiej, wznawiając małym naropom konieczność „porozumienia się“ z Moskwą, lub otwarcie poświęcając Polskę, Finlandję, Węgry, Rumunję i Bułgarię. O Słowacji, dla której Benes również podpisał swoją specjalną umowę z bolszewikami — niema co i mówić. To samo — o „Sowieckiej republice“ Tito. Kiedy Mołotow skierował swoje bezczelne pytania do Fühlera, żądając wydania na łup Finlandji, krajów bałtyckich, Besarabji i baz wojennych w Dardanelach, zarysowało się już wszystko to, co kiedyś brytyjskie czasopismo „19-th Century“ pobożnie do stwierdzenia: „Wszystko, czego Rosja żąda wznawia nasze konflikty z nią z ostatnich stu lat.“ — W rzeczywistości jest to raczej 200 lat i sięga wstecz do czasów wystąpienia Katarzyny II przeciw Turcji i Konstantynopolowi wraz z cieśninami.

Ten brytyjski okrzyk trwogi jest innego źródła niż formata Wittfidego właśnie w „zadowoleniu“ Moskwy kryje się niebezpieczeństwo, które dla Anglii o wiele bardziej jest oczywiste, niż dla dalekich i obcych Europy, obciążonych iluzjami przysługującego podziatu świata między Moskwą a Waszyngtonem Stanów Zjednoczonych, których prezydent wzywał do wojny po stronie „wierzącej w Boga demokracji Rosji sowieckiej“ przeciw „tyranji i pogwałceniu demokracji“ przez autorytatywne państwa oraz przeciw ich „planom zawiadnięcia światem.“ „Stulecie niekonflikty“ z Anglią ozywają na oczach wszystkich: przez sowiecką penetrację do Iranu, zamach na jego naftę — co wkrótce już stanie się jeszcze obiektem zatargu między bolszewikami a Stanami Zjednoczonymi — przez delegowanie „komisji transportowych“ do Zatoki Perskiej, przez bolszewickie „jajejki“ Bogomolowa w północnej Afryce i jego zapowiedź „niezależności Maroko, Algieru i Tunisu“ pod sowieckim protektorem i wreszcie przez bolszewicką penetrację południowych Włoch.

Droga do celów moskiewskich wszędzie jest jasno zaznaczona: głód i nędza w krajach dręczonych przez bandytów lub spłądowanych przez sprzymierzone wojska, zniszczenie miejskiego i wiejskiego stanu posiadania, rozpacz i zwątpienie — to są najgłębsze oficerowie werbunkowi rewolucyjnej armii. To samo przeznaczone jest dla całej Europy i w tych warunkach chcą iluzjonisci po tamtej stronie Atlantyku w mówić sobie i innym, że na tym proces zakończyły się albo ci po tamtej stronie Kanału, że bolszewizm zatrzyma się na „linji Czarna“ w Polsce, albo na Odrze, Elbie, Renie, a granicach „brytyjskiej strefy wpływów“ — według Smutsa. W „19-th Century“ czytaliśmy wówczas to: „O ileby równowaga Europy w ten sposób skutkiem przewagi Moskwy została

zniszczona, musielibyśmy podać rewizji naszą politykę wobec Niemiec.“ Pewien brytyjski oficer — lotnik, wzięty do niewoli, został za pytany, jak sobie przedstawia dalszy rozwój rzeczy. Odpowiedział na to: „Naturalnie będziemy wtedy musieli wraz z wami walczyć przeciw Rosjanom. Ale wprzód musicie być pobici.“ A więc też był przewidujący, że nastąpić musi trzecia wojna światowa, jak przypuszczalnie i większość jego kolegów.

Jeszeze w r. 1920 jeden z angielskich oficerów z komisji kontroli przy rozbrajaniu niemieckich twierdz na wschodzie powiedział w ten sposób: „Właściwie wariactwo. Te działa wszak będziemy wam musieli później uzupełnić.“ Tego Niemcy w każdym razie nie potrzebowali, ale idea była wówczas ta sama. Loyd George powiedział otwarcie, że Anglia i wszystkie inne państwa „wciągnięte zostały“ do pierwszej wojny światowej. O drugiej nie mógłby on tego twierdzić. Do trzeciej wojny jak zdaje się chcą one znów być wciągnięte.

Czy wschodnia Azja po zamierzonym zniszczeniu Japonii „zo stanie nieknięta“? Bynajmniej, — w każdym razie Demarec

Bess w „Saturday Evening Post“ sądzi, że: „Chiny i Indie będą najbliższym celem Moskwy. Nie prowadzą oni bynajmniej wojny dla naszego imperializmu. Nie sowiecka polityka jest zagadką, lecz nasza własna“.

A więc przypuścmy że druga wojna światowa została wygrana przez wrogów a Niemcy rozbite. Poprzez Polskę i kraje bałtyckie do Morza Bałtyckiego, przez zalecone przez Smutsa angielskiemu protektoratowi kraje zachodnie od Finlandji do Francji rozlewa się wtedy fala bolszewicka aż do Atlantyku. Nie jak pachód wojska, w rodzaju mongolów Czingis—chana, lecz ścisłe „demokratyczne“, lub „etyczne“, jak to nazywa minister marynarki Knex, przez „głosowanie narodowe“, z kraju do kraju, według wzoru wschodniej Karelii, krajów bałtyckich, wschodniej Polski, czerwonej Hiszpanii, Algieru, Słowenii i t. d. Ale tam z tamtej strony leży kapitalistyczna Anglia, a za nią Stany Zjednoczone. „Wszelkich światowa rewolucja — głoszą rozkazy Stalina — jest i pozostanie naszym celem“. Jacejki są dawno założone w krajach sprzymierzonych. Młot i sierp są oficjalnie sławione, w kościołach odprawia się za nich

modły. Czy trzeba więc dłuższych medytacji nad pytaniem, czy rzeczywiście może dojść do trzeciej wojny światowej z bronią w rękę, z powietrzną flotą i łodziami podwodnymi, marynarką, nowymi wynalazkami ostatnich lat? Nie byłoby to oczywiście potrzebne i Foch nie potrzebuje odwoływać swych słów: „Dla zwycięzców nie istnieje bolszewizm“, bowiem „zwycięzcy“ byłiby w rzeczywistości zwyciężonymi.

Od rozsądku rządzących, to wiedział już kanclerz Oxensstierna, nie ma co oczekiwać. Kto chce być ślepym, jest takim. Pozostaje w ten sposób, jako jedyne wyjaśnienie irracjonalnej nieprzyjacielskiej polityki wojennej, tylko nadzieja którą wypapiał minister Moore Brabason, że Niemcy i Rosja sowiecka wzajemnie się zjedzą. Byłoby to rozwiązaniem dla plutokracji, ale nie dla tego celu nateża Europa swoje siły do ostatka, lecz dla własnego zwycięstwa i własnej wolności. Jeżeli nie dojdzie do trzeciej wojny światowej, zawdzięczać to będzie świat Niemcom, a nie komu innemu.

Konradmirał Gadow („Wilm. Zeitung).

Straż przednia bolszewizmu

„Tito“: Przykład moskiewskich metod infiltracyjnych

BERLIN. W krótko po zakończeniu konferencji w Teheranie, gdzie według urzędowego komunikatu alianci osiągnęli „całkowitą zgodę“ w zakresie wszystkich zagadnień politycznych, obwieściana rozgłoszania tak zw. „Wolnej Jugosławii“ utworzenie prowizorycznego „rządu jugosłowiańskiego“ pod przewodnictwem komunisty i dowódcy band Tito. Równocześnie ogłoszono usunięcie rezydującego pod opieką angielską w Kairze rządu emigracyjnego króla Pietra i przez to ogłoszono wobec całego świata pretensję do władzy grupy zależnej od Moskwy przed grupą zależną od Londynu: Anglia jeszcze raz skapitulowała wobec bezkompromisowych żądań Stalina.

Bolszewicka kariera Tito i związanej z jego osobą republiki band podobna jest w swoich etapach do szablonowego rozwoju aparatu państwowego, który utrzymuje w całości samą republikę sowiecką a w międzyczasie stał się też znamieny dla bolszewickiej infiltracji na terytorium Północnej Afryki.

Nie wiele więcej jak jednego roku potrzeba było Stalinowi, by awansować przywódcę band

Tito przeciwko sprzymierzonemu z Anglią jugosłowiańskiemu rządowi emigracyjnemu na stanowisko straży przedniej bolszewizmu w zachodnim zakątku Bałkanów. Gdy partyzanci Michajłowicza popierani byli przez zależny od Anglii jugosłowiański rząd wygnaczy, te bandy komunistyczne cieszyły się co raz bardziej otwartym uznaniem Moskwy. 24 lutego 1943 r. wspomniano o nich po raz pierwszy w sowieckim komunikacie wojskowym a ich terytorium uznano oficjalnie za sowiecki teatr wojenny. Już 26 listopada 1942 r. utworzono tak zwaną „Radę antyfaszystowską w Jugosławii“, a jako jej honorowi prezesi i honorowi członkowie figurowali obok Kalinina, Stalina i Mołotowa, także Churchill i Roosevelt. Już wkrótce po konferencji w Teheranie uchwalila wspomniana „rada“ stworzyć „Komitet na rodowy dla wyswobodzenia Jugosławii“, a komitet ten miał mieć charakter prowizorycznego rządu. 12 grudnia 1943 roku ogłoszono składającą się z 9 punktów „konstytucję“, która wykazuje nadzwyczaj godne uwagi podobieństwo z treścią i strukturą konstytucji sowieckiej. Na szefa tego rządu wybrany został Josip Broz, którego pseudonim Tito utworzony został z początkowych liter słów „tajna międzynarodowa organizacja terrorystyczna“ w tłumaczeniu chorwackim.

Bandy bolszewickie towarzysza „marszałka“ Brez-Tito nie różnią się niczym w swej organizacji i dowództwie od odpowiednich instytucji Związku Sowieckiego. Tito, którego przeszłość zajmuje specjalne miejsce w księgach przestępców władz policyjnych w niektórych państwach europejskich, wykształcony został w specjalnej szkole moskiewskiej a następnie wysłałny przez komintern do Francji i do udziału w hiszpańskiej wojnie domowej. Również organizował on swoje bandy na terytorium Serbii na wzór armii sowieckiej. Noszą one nie tylko emblematy Związku Sowieckiego, lecz przejęły też system politycznych komisarzy, których wpływ odpowiada wpływowi polityków w armii bolszewickiej. Okropne okrucieństwa, znane jedynie historii rewolucji bolszewickiej i sowieckiemu dowództwu wojennemu w ostatnich latach, dokonywane są przez hordy Tito. Systematyczny proces zubożenia, wywłaszczenia i tępienia ma przygotować naród do przyjęcia posiewu bolszewickiego. Dlatego też i rezultaty są bolszewickie, mianowicie chaos, ruiny i morderstwa w swych bestialskich formach.

Wspomniany rozwój wydarzeń leży całkowicie na linii moskiewskich potentatów, którzy reszczą sobie pretensje do zachodniej części Bałkanów i otrzymali na to już zgodę Anglo-Amerykanów. Los tego terytorium, podobnie jak los całej Europy, związany jest wyraźnie z walką armii niemieckiej, która jedynie może przeszkodzić i przeszkodzić urzeczywistnieniu planów Moskwy.

Nieprzyjacielskie ataki na północnym odcinku frontu wschodniego odparte

Sowiecki desant nad Narwą udaremniiony. — Skuteczny ogień artylerii. — Żołnierze SS przedarli się przez nieprzyjacielskie linie

BERLIN. (DNE). Niemieckie oddziały w ubiegłych dniach odrzuciły na froncie pod Narwą nacierające siły nieprzyjacielskie i utrzymały w swych rękach główną linię bojową, kiedy to bolszewicy w dniu 11 lutego po silnym ogniu artyleryjskim z wzrastającą gwałtownością, podjęli znów swe ataki pomiędzy Hungerburgiem a jeziorem Pejpus. Podczas tych walk wyróżnił się przedewszystkiem grenadierzy 227 reńsko-westfalskiej dywizji piechoty, którzy — wspierani przez artylerię — powstrzymywali wciąż nieprzyjacielskie ataki i odrzucałi sowieckie oddziały szturmowe z wielkimi

dla nieprzyjaciela stratami. W dniu 11 lutego przeprowadzili bolszewicy w godzinach przedpołudniowych na dziewięć rozmaitych stanowisk dwanaście ataków w sile batalionu lub puiku. Osiem z tych ataków załamało się w ogniu ciężkiej niemieckiej broni przed główną linią bojową albo unicestwiono je w walkach wręcz przed okopami niemieckich grenadierów. Tylko w czterech miejscach udało się Sowiecom dokonać miejscowych włamań, które w natchmiastowym kontrataku zostały oczyszczone. Przy tym pewna nieprzyjacielska grupa bojowa przekroczyła się przez lód

rzeki Narwy na zachodni brzeg, umiejscowiła się w granicach z rzeką lesie i tam na szańcach dostarczała sobie amunicję i sprzęt. Niemieckie grenadierzy pod gwałtownym ogniem flankowym zbliżyli się z północy i południa po polach śnieżnych do miejsca włamania i w koncentrycznym ataku zniszczyli „nieprzyjacielskie siły i wzięli ich resztki doniewol. Zdobyto całą broń piechoty i znaczne zapasy amunicji.

W skutecznej obronie przeciw intensywnie nacierającemu na tym odcinku nieprzyjacielowi brała wybitny udział cała artyleria. Jej cięsy ogniowe rozbijają

ty stanowiska wypadowe Sowieców i zwalczały skutecznie skupienia oddziałów i czołgów oraz dowozy posiłków nieprzyjaciela.

Niemiecki opór nad frontem Narwy wzrasta z każdym dniem zasilany, nowymi grupami bojowymi i rezerwami, które w ostatnich dniach po wypełnieniu swych zadań przedarły się przez siły nieprzyjaciela na nowe stanowiska. Jedną z tych grup, skła dająca się z 25 żołnierzy broni SS, dotarła dnia 10 lutego przez zamrożoną rzekę do głównej linii. Po szesnastu dniach znalazła się ta grupa na nowych stanowiskach i dołączyła się do niemieckiego frontu obronnego nad Narwą.

Podczas walk obronnych między jeziorem Ilmeń i Pejpus artyleria przeciwpancerna zniszczyła ze swych lekkich dział przy wsparciu grenadierów liczne twardzące nacierającym bolszewikom czołgi. Pewna bateria zniszczyła w ciągu trzech dni 27 czołgów nieprzyjaciela i nieszkodliwiła dwa inne. W nieprzejrzystym terenie nieprzyjacielskie wozy pancerne w nocy prawie nieustraszenie zbliżyły się i otworzyły nagle z kilkunietrowego oddalenia ogień. Mimo to niemieccy kanonierzy artylerii przeciwpancernej nie dali się zaskoczyć. Utrzymali swe stanowiska, niszcząc czołgi za czołgiem, i odrzucili nieprzyjaciela spowrotem.

Znowu brutalność brytyjska

OSLO. Pomocny Aalesund a Kristiansund został zatopiony w niedzielę wieczorem norweskim statek przybrzeżny „Irma“. Jak stwierdza Norsk Telegram Byraa, chodzi tu o świadomą na paść na statek, który znajdował się wyłącznie na usługach cywilnej komunikacji Norwegii. Gazeta „Aftenposten“ mówi o bru-

talnym i ordynarnym czynie przemocy, który ugodził w życie i dobro Norwegów.

Statek „Irma“ należał do towarzystwa statków parowych Bergensko i posiadał pojemność 1392 TRB. Uratowane 35 osób. Odnaleziono dotychczas sześć zwłok

Zarządzenie z 1 lutego 1944 r.

regulujące właściwość instancji w sporach o wysokość komornego

Na podstawie § 1 rozporządzenia w sprawie ustanowienia urzędu dyrektora cen z 21 lipca 1942 r. (ABL. Kowno, S. 486) zarządzam co następuje:

§ 1.

1.) W sporach o wysokość komornego za mieszkania i inne ubikacje rozstrzygają w miastach burmistrzowie, we wszystkich innych miejscowościach (gminach) naczelnicy gmin.

2.) Przeciwno rozstrzygnięciu burmistrzów względnie naczelników gmin dopuszczalne jest złożenie

zażalenia do dyrektora cen w ciągu miesiąca po wydaniu decyzji. Zażalenie należy składać za pośrednictwem burmistrza, względnie naczelnika gminy, który wydał decyzję. Przeciwno decyzji dyrektora cen dopuszczalne jest w ciągu jednego miesiąca dalsze zażalenie do Generalkommissar'a, który rozstrzyga ostatecznie.

§ 2.

Zarządzenie wechodzi w życie z dniem 1 lutego 1944 r.

Kowno, 1 lutego 1944.

Dyrektor Cen.

Z KONCERTU Łagunówny i Dziegielewskiego

Reklamowany jako koncert muzyki popularnej występ Jadwigi Łagunówny i Stanisława Dziegielewskiego, który odbył się w Teatrze Miejskim w ubiegłą niedzielę, rozpoczął się naodwrot od tak

JADWIGA ŁAGUNÓWNA.

zwanej, „wielkiej sztuki” i to utrzymanej na wysokim poziomie artystycznym. Jadwiga Łagunówna, śpiewaczka jeszcze młoda, wykonała na wstępie bardzo trudną arię z opery Czajkowskiego „Dama Pikowa”, na którą właściwie odważyć się może dopiero śpiewaczka, mająca za sobą już długoletnie doświadczenie sceniczne i rutynę śpiewaczą. Tym nie mniej młoda artystka wyszła z tego trudnego zadania obronną ręką, wykonała wszystkie zalety swego ładnie brzmiącego i we wszystkich rejestrach dobrze wyrównanego głosu o bardzo obszernej skali i dała nam poznać, że może być dobrą śpiewaczką operową do czołowych partii.

W zaśpiewanej następnie również zupełnie poprawnie pieśni włoskiej Denry „Terzo” odczuwało się jednak brak tej miejskiej kantyleny, tego belcanto, które jest nieodzowne w tego rodzaju utworach włoskich. Natomiast zupełnie podbiła sobie p. Łagunówna serca słuchaczy piękną i so szczerym uczuciem zaśpiewaną pieśnią Chopina „Zal”, a dalej starannie opracowaną i także pod względem aktorskim dobrze wykonaną pieśnią Moniuszki „Stach”, oraz pieśnią Nowowiejskiego „Odejdź Janku”, a już jako szczyt całego programu należy uważać bardzo efektowną i także pod względem optycznym (oświetlenie, charakterystyka) silne wrażenie sprawiającą pieśnią hinduską z opery „Sadko” Rimskiego-Korsakowa, stanowiącą zakończenie pierwszej części koncertu.

Część druga koncertu była poświęcona muzyce o przeważnie lżejszym charakterze. I tutaj wykonała p. Łagunówna bardzo ładnie i z właściwym wyczuciem lirycznym kilka arii z operetek Lehara i Dostala oraz melodyjne pieśni „Koszyk róż”, „Czekam cie” i „Kochaj”. Niepotrzebnie jednak dołączyła artystka do tej części demonstrować dramatyczną Habanere z opery „Carmen” Bizerta oraz „Terroro” Lavara, w których silną

się na jak największą ekspresję nie osiągnęła jednak zamierzonego wrażenia. Te pieśni hiszpańskie nie leżą widocznie w charakterze jej talentu, powinna więc raczej pozostać przy pieśniach lirycznych i liryczno-dramatycznych, w których liczyć może na całkowity sukces.

Akompaniował Jadwidze Łagunównie Stanisław Dziegielewski, który ma już wyrobioną markę dobrego akompaniatora. Ponadto wystąpił St. Dziegielewski, który jest absolutnym poznańskim konserwatorium muzycznego, także jako solista. Wał Chopina As-Dur, wykonany poprawnie, brzmiał w jego interpretacji nieco za ostro. W każdym razie nie było w nim tej płynności, jaka n. p. cechuje grę prof. Szpinalskiego. W utworach „Taccata” i „Pastorale” wykazał St. Dziegielewski dobrą technikę wirtuozowską, lecz dopiero w drugiej części programu, wykonując utwory t. zw. lekkiej muzyki, jak szczególnie „Włazanka przebojów filmowych” Krendera i inne

STANISŁAW DZIEGIELEWSKI.

w tym rodzaju, czuł się Dziegielewski w swoim żywiole, dał się porwać swemu temperamentowi muzycznemu i porwał słuchaczy. W ogóle koncert ten, bardzo starannie przygotowany — także pod względem efektów świetlnych i kostiumów — wywarł na szczególnie zapalającej teatr publiczności jak najlepsze wrażenie. L.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanej Matki naszej, **z Żwirków**
Annę Spejczysowej
odbędzie się Msza św. Żałobna a spokój Jej duszy w kościele św. Jakuba dnia 24 lutego 1944 r. we czwartek o godz. 9 rano. O czym powiadomiamy Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. Pogrzeb w głębokiej żałobie **Córki, Syn, Synowe, Wnuczki i Wnuk.**

W dniu imienia **Walentyny Iwanowny Striukowej**
23 (10) lutego odbędzie się za duszę Zmarłej p. nich da nad grobem na cmentarzu Pławskim przy ul. Kankim 21 (b. Bielny) o godz. 4 p.p. Przeddzień, zaś we wtorek, 22 lutego o godz. 10 rano odprawiona zostanie św. Liturgia żałobna w cerkwi Żeńskiego klasztoru Prawosławnego na Nowym Świecie przy ul. Gudy (b. Siołowskiej). Uczcić pamięć zmarłej sprasza się wszystkich, kto znał pamiata Zmarłą **Mąż.**

OFIARY

Dla biednych polskich dzieci 18 RM. Antoprudzie.
Grono przyjaciół p. Władysława Swokłonia i p. Annę Zawadzkiej składa z okazji ich ślubu dla polskich biednych dzieci 350 RM.

Skórki futerkowe wszelkiego rodzaju stanowią ważne pod względem woleńnym dobro!

Istnieje obowiązek dostawy skórek futerkowych zgodnie z rozporządzeniem Nr. 23 RKO z dnia 28.9.1943.

Za dostawę dajemy punkty premiowe zgodnie z zarządzeniem RKO.

W dalszym ciągu wydajemy munteją myśliwską dla myśliwych.

Obowiązuje dostawa wszystkich kórek.

Wywołanie także do dostarczania skórek małych zwierząt, jak królików, psów, kotów i t. d. Płacimy najwyższe ceny!

Miejsca przyjęcia dostaw znajdują się: w Kownie — Niemieckie Towarzystwo wyrobów futrzarskich, Kowno, ul. Maironia 17, tel. 27035, w Wilnie — Niemieckie Towarzystwo wyrobów futrzarskich m. b. H. Ostland, Wilno, Giedymina 22, tel. 32-17. Następnie „Maistas”.

Z dnia

20
Luty.
NIEDZIELA
Zapustna.
Wschód słońca 6.32
Zachód słońca 16.33

DZIS ZACIEMIAMY OKNA OD GODZ. 17.10 DO GODZ. 06.15.

— **KOMUNIKAT IZBY ZDROWIA.** Personel medyczny, obsługujący ubezpieczonych, proszony jest odebrać instrukcje Izby Zdrowia oraz blankiety w sprawie otrzymania wynagrodzenia za czas ubiegły.

Zgłaszać się do Izby Zdrowia — Oddział Wileński, Gedimina 27, pokój 26, telef. 564, w godz. 9—13. Wypełnione blankiety należy zwrócić do Izby Zdrowia w terminie do dnia 29 lutego r. b.

Złożone w późniejszym terminie sprawozdania mogą być nie opłacone.

— **KONTYNGENT SIEMIENIA LNIANEGO NALEŻY DOSTAWIĆ W CZASIE.** Odpowiednie urzędy rozestały upomnienia rolnikom okręgu wileńskiego, by natychmiast dostawili obowiązkowy kontyngent siemienia lnianego. Zaznacza się, że za dostawy są przewidziane wysokie premie w postaci różnych artykułów potrzebnych do gospodarstwa rolnego.

— **PROTOKOŁY.** W dniach od 11-go lutego b. r. funkcjonariusze policji spisali następującą ilość protokołów: za opilstwo — 12, za kradzieże — 5, za handel samogonem — 21, oraz za pobieranie wygórowanych cen — 23. W tym samym czasie spisano 83 protokoły ludziom, trudniącym się ulicznymi drobnym handlem detalicznym. (K)

— **WYPADEK Z FURMANKĄ PRZY UL. WERKOWSKIEJ.** Przechodnie ulicy Werkowskiej byli świadkami w dniu 17-go b. m. o

godzinie 11.30 tragicznego wypadku. Przejżdżające auto spłoszyło konia, zaprzęzonego w drabiniasty wóz. Wóz ten zawadził o słup i jadąc wozem Irena Walczak (wiew Albinowa, pow. Świr) wypadła na bruk, odnosząc poważne obrażenia. Wezwane pogotowie przewiozło ofiarę wypadku do szpitala Sw. Jakuba. (K)

— **KRADZIEŻ PRZY UL. STEFAŃSKIEJ.** We czwartek 17 b. m. pomiędzy godziną 18—19 jacyś złodzieje wyłamali zamek w mieszkaniu Stefanii Suboczewskiej, zamieszkałej przy ul. Stefańskiej Nr. 9—5. Łupem złodziei padły ubrania i bielizna. Straty są znaczne. Dochodzenie prowadzi krym. policja. (K)

— **NAPAD NA STARUSZKĘ** 80-cioletnia Paulina Iwaszkiewicz zamieszkała przy ul. Wielkiej 41—4-a, padła ofiarą napadu w dniu 17-go lutego. Stwierdzono, że napadu dokonał 14-toletni(!) Teodor Kisiel (Nowogródzka Nr. 73 m. 5), uderzając kilkakrotnie tępym narzędziem staruszkę. Ciężko pobita odwieziono do szpitala, a młodocianym złoczyńcą zainteresowała się policja kryminalna. (K)

— **POZARY.** Dnia 16 lutego koło godziny 8 wieczorem zawiadomiono straż przeciwpożarową, że w fabryce cukierków i konserw „Fortuna”, mieszczącej się przy ul. Metropolitańskiej 5, wybuchł pożar. Po przybyciu strażaków na miejsce wypadku okazało się, że ogień wybuchł od zbyt mocno napalonego pieca w suszarni grzybów. Pożar prędko ugasili strażacy, którym pomagali dwaj ochotnicy z fabrycznej drużyny strażackiej. Straty wynoszą kilkadziesiąt marek. (K)

Tego samego dnia o godz. 21.30 na skutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem zapaliła się podłoga i ściana w mieszkaniu Nr. 31 przy ulicy Zawalnej 34. I w tym wypadku również szybko przybyli strażacy ogień natychmiast ugasiłi. Straty nieznaczne. (K)

Inż. Stanisław Baranowski
b. abs. gimn. Ad. Mickiewicza w Wilnie
zginął śmiercią tragiczną w Warszawie w wieku lat 35.
Nabożeństwo żałobne a spokój Jego duszy odbędzie się w kościele św. Stefana 2.II.44 o godz. 8. O czym zawiadamiamy przyjaciół i Znajomych pogrzeb w głębokim smutku **Rodzina.**

Ryszard Sonnenberg
b. pracownik Funduszu Pracy zmarł w Warszawie dnia 21 lutego 1944 r. w wieku lat 19.5 r.
Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 21 lutego o godz. 9 rano w kościele św. Katarzyny w Wilnie. O czym zawiadamiamy pogrzeb w smutku **odzie a.**

z Sawiczów
Walerja Olszewska
opatrzona św. Sakramentami, po krótkich i ciężkich cierpieniach, zasną w Pańcu dn. 18-go lutego 1944 r. w wieku lat 66. Wyrowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Wielkiej Nr. 9 odbędzie się dn. 20. II. 1944 r. o godz. 15 do kaplicy na cmentarzu so-Bernardyński. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 21. II. 1944 r. o godz. 9-jej rano. O czym zawiadamiamy Krewnych i Znajomych pogrzeb w smutku **Rodzina.**

Jerzy Hajdukiewicz
zmarł przeżywszy 8 miesięcy
Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby przy ul. Piask 33 na cmentarzu św. Piotra i Pawła w niedzielę 20 lutego o godz. 1. O czym zawiadamiamy Krewnych i Znajomych nieutuleni w głębokim żalu
Matka i Ojciec

Władysława Gizelewskiego
Rodzina Jego kłoda wyraża żalobnie w żłczuła
Rodzina Reckiewiczów.

W trzy miesiące od tragicznej śmierci **Wacława Pietkiewicza**
odbędzie się Msza św. Żałobna w dniu 22. II. 44 r. o godz. 8-jej rano w kościele Niepok. Pocznajów. Marii Panny na Seitaniskach. O czym powiadomiamy i zapraszamy Krewnych, Przyjaciół i Znajomych pogrzeb w smutku **Rodzina i Rodzeństwo.**

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci **Józefa Sobolewskiego**
odbędzie się Msza Żałobna dn. 22. II. 44 r. o godz. 9-tej rano w kościele św. Teresy. O czym zawiadamiamy Krewnych i Znajomych **Ojciec, Matka i Siostry.**

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci **Józefa Jodzisa**
odbędzie się Nabożeństwo żałobne a spokój Jego duszy dn. 21 lutego o godz. 9 rano w kościele OO. Bonifratrów, na które zaprasza wszystkich żyjących pamięć Zmarłego **Wnuczek i Wnuczki.**

W dniu imienia **Leonora Narkowiczowej**
odbędzie się Msza św. Żałobna dn. 21. II. 44 r. w kościele św. Jakuba o godz. 9 rano, na którą zaprasza Krewnych i Znajomych **Córka, Zięć i Wnuczek.**

Florianow. Maciejewski
wraz z żoną zmarł dnia 17. II. 1944 r. w N. Wiercie, a siostra Józefa A. ministrant i robotnikom (artaku „Urocznik” oraz fabryce „Urocznik” w N. Wiercie. Rodzina.

Uwaga uchodźcy!

KOWNO. (ON). By mieszkańcom kraju umożliwić odnalezienie osób ewakuowanych, zorganizowany został centralny urząd informacyjny dla ewakuowanych. Mieszkańcy kraju, poszukujący innych osób, mogą w każdej komendanturze składać pisemne zapytania co do miejsca ich pobytu. Pytanie winno zawierać:

1. Jeśli chodzi o poszukiwanego: a) imię i nazwisko i imię ojca, b) stan rodzinny, c) obecne miejsce pobytu, d) miejsca pobytu od 22. 6. 1941.
2. Jeśli chodzi o poszukiwanego: a) imię i nazwisko i imię ojca, b) stan rodzinny, c) obecne miejsce pobytu, d) miejsca pobytu od 22. 6. 1941, e) jeśli wiadomo, okolica, do której poszukiwany został ewakuowany.

Wiadomości udzielane będą na podstawie każdorazowo posiadanych informacji. Na zapytania w sprawie ewakuowanych, którzy nie zostali zarejestrowani jeszcze w kartotece, nastąpi odpowiedź, skoro tylko wiadome stanie się miejsce pobytu ewakuowanego.

Osoby, które sądzą, że są poszukiwane przez innych, mogą się zarejestrować w urzędzie informacyjnym, podając wyżej podane dane. Podania o zarejestrowanie można składać w każdej komendanturze.

Tu mówi Związek Zawodowy

Z powodu nieprzewidzianych przeszkód mające się odbyć w niedzielę dnia 20. II. w Wielkiej Sali Koncertowej (19 (34) „Popołudnie Rozmaitości” odbędzie się nie o godzinie 14, ale o godzinie 11 min. 30.

W niedzielę dnia 27 lutego o g. 11 min. 30 w Wielkiej Sali Koncertowej odbędzie się II koncert

symfoniczny. Koncertuje orkiestra symfoniczna Związków Zawodowych w zwiększonym składzie. Dyrygent Antoni Makaśmas, solista Stanisław Szpinalski. W programie: Symfonia nr. 5 Beethovena, Szopena koncert fortepianowy F-moll i preludia Liszta. Po rozpoczęciu się programu wstęp na salę wzbroniony.

Koncerty St. Szpinalskiego

W ubiegłym tygodniu wystąpił prof. Stanisław Szpinalski dwukrotnie: na koncercie symfonicznym oraz we własnym recitalu. Na koncercie symfonicznym wykonał artysta koncert A—dur Liszta. Z dwóch koncertów, które Laszka napisał, B—dur i A—dur, pierwszy odznacza się zwartością formalną, drugi liczyliśmy pomysłami harmonicznymi. Obydwa są typowymi przykładami usiłowań Liszta wprowadzenia pewnych reform formalnych, polegających na nadaniu koncertowi instrumentalnemu większej zwarteści przez zrezygnowanie z odgraniczenia poszczególnych części od siebie. Dzięki temu koncerty tego typu przedstawiają się pozostając jakby zbudowane z jednej tylko części, płynącej bez przerwy od początku do końca. Liszta wprowadził jeszcze inny czynnik do par excellence symfonicznej formy koncertu, a mianowicie kameralskość, polegającą na ściśle, często tematycznej, łączności solistów fortepianowych z poszczególnymi instrumentami. Dla wykonawców stwarza to nowe trudności, polegające głównie na doskonałym zgraniu się wzajemnym solisty i orkiestry. Orkiestra przestaje być czynnym wytwórcą akompaniującym (jak to się dzieje u Beethovena, Mozarta, Chopina) — a staje się elementem współdziałającym z wirtuozem. Na wykonaniu tej kameralskiej polskiej trudność obydwu koncertów Liszta, Szpinalski rozumie doskonale istotę tego zagadnienia. W jego grze wyczuwano się też stałe tendencje do uzyskania jak najlepszych zespołów partii fortepianowej z orkiestrą. Nie zawsze to się udawało i winy orkiestry, które swoje partie wykonała dobrze z pewną tendencją do obciążenia i ze zbyt małą swobodą. Dążyliśmy się to rzeczy trudne,

które można osiągnąć tylko przez długie zgranie. Nie mniej jednak brak tej swobody krępował grę koncertanta, który nad swoją partią panował po mistrzowski.

Recital piątkowy był powtórzeniem nowego programu, wykonanego już przed miesiącem. Najbardziej wartościowe utwory to: Bacha Chacona (w oprac. Busoniego), Beethovena sonata d-moll; nie najłatwiejszym zapewne dziełem była Rapsodia Nr. 2 Liszta, utwór ograny i spopularyzowany do niemożliwości. A jednak i w tej kompozycji potrafił Szpinalski pokonać siebie, swoją indywidualność, bardzo skomplikowaną i bogatą. Na walery pianistyczne zwracaliśmy niejednokrotnie uwagę. Doskonałość środków technicznych artysty jest istotnie imponująca. Ta zaleta powinna wydebić Szpinalskiemu z fortepianu zamarzowany, odmienny świat, pulsujący własnym, odrębnym życiem, pełnym wybuchów, uniesień, płomiennych żarów i poufnej kontemplacji. Rzadko który z pianistów gra tak pięknie finał sonaty Beethovena, rzadko który tak porwysa pierwszą część sonaty Chopina. W tych dwóch utworach potrafił Szpinalski wnieść się do wyżyn niezwykłych, zamkniętych dla ludzi, posławionych subtelniejszych wibracji psychicznych, otwartych natomiast szeroko dla tych, których muzyka porusza najgłębiej zaletami duszy, dla których sztuka dźwięków jest odrębna, inną rzeczywistością. Dla tych każdy występ Szpinalskiego jest zdarzeniem pierwszorzędnej wagi, gdyż dostarcza im przecież dźwiękowych najwyższej muzyki i pozwala na poznanie innych, wyższych wartości, zawartych w tym tajemnicie natury, który nazywamy duszą ludzką. T.

K I N A
 Soldatentheater II
 Film kolorowy
„MÜNCHHAUSEN“
 CASINO Działki 47, tel. 6-77
„ROMANS W TONACJI MOLL“
 Seanse tylko dla dorosłych.
 ADRIA Działki 35, tel. 10-37
„Kobiety nie są aniołami“
 MUZA Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-82
„ZIEMIA RODZINNA“
 Od jutra
„Dziewczyna z wczorajszej nocy“
 AUSZRA Pyłimo (Zawalna) 54, tel. 10-70
„BOCCACIO“
 Od jutra: „Eplzod“.
„GRAZYNA“ w N.-Wilejce.
„BAL W OPERZE“
 Od jutra: „Dziewczyna z Fan“.

TEATR-REWIA
 w lokalu kina
„MUZA“
 Nowogródzka 8
 od dnia 17-go lutego r. b.
PREMIERA
„To warto zobaczyć!“
 czyli
 gościnnie występy mejszagalskiej opery
 przy udziale całego zespołu teatru
„ALI-BABA“
 oraz wybitnych sił zagranicznych.
 Początek przedstawień o g. 17 i 19-ej,
 w niedzielę o g. 15, 17 i 19-ej.
 Przesprzedaż biletów:
 Wileńska 16 i Wielka 32.

W teatrze „VAIDILA“
 (ul. Końska Nr 1)
 w niedzielę 27 lutego 1944 r.
 o godz. 12 tej w poł.
Poranek artystyczny
Mieczysława Dowmuntę
 Humor! OPERETKI Humor!
„Próba miłości“
 i **„Pieśni Tyrolu“**
 z udziałem: H. Bielińskiej, U. Dowmuntowej, M. Martówny, M. Mirskiej, W. Ryintera, K. Koszeli, J. Ciesielskiego, S. Brusikiewicza.
 Przy fortepianie: S. Dziągiewolski.
 Bilety wcześniej nabywać można od 12 do 15 w firmie Fiediejew ul. Wileńska 32 (tel. 17-32), a w dniu przedstawięcia w kasie teatru.

W niedzielę 20 lutego
 w lokalu Gimnazjum Rosyjskiego
 Vokiečių (Niemiecka) 9
PREMIERA!
 Oryginalna komedia
 w 3 aktach
„W BIEGACH“
 w wykonaniu zespołu rosyjskich artystów.
 Bilety do nabycia od soboty
 godz. 10. Początek I seansu o
 godz. 15, drugiego o godz. 17.30.

UWAGA!
 Dnia 11. II zgubiono na trasie ul. Zawalnia 12, Portowa do Jakšto (d. Dąbrowskiego) 3 teczkę z podręcznikami języka włoskiego metodą lingo-phonic oraz książką p. t. „Medy cyna i małżeństwo“. Ponieważ podręczniki są potrzebne przy nauce języka włoskiego proszę uczciwych znalazcę o jaknajwyższy zwrot tylko książek. Dobrze wynagrodzę. Złożyć się na Jakšto (d. Dąbrowskiego) 3 m. 5 od godz. 12.30 do 13.30, w niedzielę również.

W średnim wieku
 inteligentna, bez
 względnie uczciwa
 i lubiąca dzieci pa
 ni za pokój z osob
 nem wejściem i ur
 życzenie może po
 święcić kilka go
 dzin dziennie: pie
 legnowaniu ma
 lych dzieci, przy
 gospodarstwie do
 mowym, lub pino
 waniu mieszkania.
 Zgłoszenia proszę
 kierować do Adm.
 pod „Bez względu
 nie uczciwa“.

Firma
A. Kendratowicz
 Vilnius (Wileńska) 7
 Przyjmuje do reperacji pa
 tefony, radio-aparaty
 i grzejniki wszelkiego ro
 dzaju (kuchenki, żelazka
 i czajniki).
Wielki wybór
najpiękniejszych płyt
patefonowych.
 Kupuje patefony, radio-apa
 raty i przyjmuje w komis.

Obywatel niemiecki
 szuka dobrze umebrowanych
 1-2 pokoi z wygodami. Zgłosze
 nia do adm. „Gońca“ pod „Pilne“.

Firma
„ARBOR“
 Vokiečių (Niemiecka) 1
 i Trakų (Trocka) 2
 Wykonuje hurtowo
 meble białe i zabawki
 drewniane.
Ceny urzędowe.

Potrzebna służąca
 do małej rodziny (2 osoby).
PRACOWNIA WÓZKÓW
Trocka 16.

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Dr. MED. JANINA
POTRZYMAJĄC
 Choroby skórne,
 weneryczne, kobie
 ce. Przyjmuje od
 g. 11-13 i 15-17.
 Jagallos (Jagiello
 ska) 15-4.

BIURO BUDOWLANE
 Dypł. inż. W. JANKAUSKAS
 KOWNO-WILNO-WIEDEŃ.
 KOWNO, Duonelalčio 18 m. 2.
 Telef. 20411.
 WIEDEN, Operngasse 11,
 Porrhauis,
 poszukuje rezydentów
 budowlanych i dziesiątników
 do robót w Niemczech w oko
 licach miast Wiedeń, Breslau,
 a także i w Litwie.
 Informować się o warunkach umowy
 w wileńskim oddziale, Gedimino 33,
 miesz. 4 od 8 do 12 i od 2 do 4/1.
 Dyrektor Biura
 Dypł. inż. W. JANKAUSKAS
 Główny inż. A. MELECHOFF.

CHEMICZNA PRALNIA
J. BARTOSZEWICZ
 Trakų (Trocka) 9
 przyjmuje do czyszczenia wszelką
 garderobę i kapelusze męskie.
 Kupuje kapelusze męskie.

Firma
M. Święcicki i B. Szatkowski
 ul. Działoj (Wielka) 25
 przyjmuje wszelkie roboty tapicerskie
 z własnych lub powierzonych ma
 teriałów. Tamże potrzebni ślusarze
 i robotnicy fizyczni. Warunki pracy
 dobre. Dodatkowe wyżywienie w sto
 łówce fabrycznej. Możliwość zwolnie
 nia z innych prac obowiązkowych.

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Dr. MED. JANINA
POTRZYMAJĄC
 Choroby skórne,
 weneryczne, kobie
 ce. Przyjmuje od
 g. 11-13 i 15-17.
 Jagallos (Jagiello
 ska) 15-4.

Potrzebni natychmiast
dwaj drzewni
TOKARZE
 praca akordowa
 Warunki do omówienia
 na miejscu.
 Dominikonų 12.

Kupuję celuloid
 różnej grubości i każdej wielkości.
PRACOWNIA WÓZKÓW
Trocka 16.

ZAKŁAD POGRZEBOWY
I. Rakowskiego
 ul. Kalwaryjska Nr 4
 POLECA własne karawany białe
 i czarne po cenach najniższych.

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Dr. MED. JANINA
POTRZYMAJĄC
 Choroby skórne,
 weneryczne, kobie
 ce. Przyjmuje od
 g. 11-13 i 15-17.
 Jagallos (Jagiello
 ska) 15-4.

Wózki dzieciinne
 reperuję, maluję, daję nowe
 kółka i inne części.
 Kupię stara wózki, ceratę,
 celuloid, wąż gumowy i inne
 materiały.
Pracownia wózków dzieciennych
Trocka 16.

Pasta do podłóg
 Uosto (d. Portowa) 3-10
 w glebi po wówa i piętro.

Różne
 A) Szję stanki i
 pasy Jasinskio (Ja
 sinkiego) 18-1
 front, i piętro.

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Dr. MED. JANINA
POTRZYMAJĄC
 Choroby skórne,
 weneryczne, kobie
 ce. Przyjmuje od
 g. 11-13 i 15-17.
 Jagallos (Jagiello
 ska) 15-4.

Firma „Rentlins“ Wilno,
 ul. Wielka 8
 tel. 16-40,
 wiadomia, że w dalszym ciągu są
 przyjmowani robotnicy budowlani
mężczyźni i kobiety
 na czwarty transport do pracy w
 Wiedlu, który odchodzi 26 lutego
 1944 r. Dla odbycia komisji wszyscy
 zapisani muszą się stawić w biurze
 firmy w dniu 25.11.44 roku na
 godzinę 7.30 rano.

LABORATORIUM
Zębów Sztucznych
 przyjmuje wszelkie roboty tech
 niczno-dentystyczne. Wyko
 nuje na kauczuku i różnych
 metalach. Robota szybka, fa
 chowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
 drugie podwórko, al o frontowe
 wejście: Tyłoj (d. Cicha) 4-23.

Różne
 A) Szję stanki i
 pasy Jasinskio (Ja
 sinkiego) 18-1
 front, i piętro.

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Praca
 MĘSKI fryzjer po
 trzebny od zaraz,
 gwarantuje dziennie
 40 RM. Władomości:
 Pyłimo 14 Wolkow
 ski. 1923

Dr. MED. JANINA
POTRZYMAJĄC
 Choroby skórne,
 weneryczne, kobie
 ce. Przyjmuje od
 g. 11-13 i 15-17.
 Jagallos (Jagiello
 ska) 15-4.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42, Reakcja 8-13, Administracja 7-09, Drukarnia 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 18. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., niedzielne 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji - 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.